

4th

**INTERNATIONAL COMPUTER
AND
INSTRUCTIONAL TECHNOLOGIES
SYMPOSIUM**

PROCEEDINGS

EDITORS

PROF.DR. ALİ MURAT SÜNBÜL

ASSOC.PROF.DR. İSMAİL ŞAHİN

KONYA, 2010

TEKNOLOJİ KORIDÖRÜ ÜZERİNDE BİR SWOT ANALİZ Nilüfer YURTAY, Yüksel YURTAY, Ahmet ARSLAN, Kürşat AYAN	
RESEARCHING ON NONETHICAL USAGE OF INFORMATION TECHNOLOGIES BY HIGH SCHOOL STUDENTS	1146
ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNİ ETİK OLMAYAN ŞEKİLDE KULLANIMLARININ İNCELENMESİ Gülçin ZEYBEK, Ömer BEYHAN	
APPLICATION OF COMPUTER TECHNOLOGY IN TREATMENT OF CHILDREN WITH MODERATE INTELLECTUAL DISABILITY IN SOCIAL WELFARE INSTITUTIONS Iric NADA	1154
EARLY CHILDHOOD PRE-SERVICE TEACHERS' VIEWS ABOUT COMPUTER ASSISTED INSTRUCTION IN PRESCHOOL EDUCATION Refika OLGAN, Simge YILMAZ	1160
INSTRUCTIONAL DESIGNERS' EXPERIENCES OF A MOBILE LEARNING APPLICATION USING GPRS AND 3G TECHNOLOGIES Arzu Hancı KARADEMİRCİ, Nuray Temur GEDİK, Engin KURŞUN, Kürşat ÇAĞILTAY	1161
WHAT DO FUTURE TEACHERS EXPECT FROM COMPUTER ASSISTED EDUCATION? Nilüfer PEMBEÇIOĞLU, Nuran TUNCER, Rukiye ŞAHİN, Arzu ARSLAN, Mustafa ŞENEL, Cemal UZUNOĞLU	1162
İSTANBUL UNIVERSITY COMPUTER ASSISTED EDUCATION EXAMPLES: "GLOBAL UNDERSTANDING" PROJECT AND DISTANT EDUCATION Nilüfer PEMBEÇIOĞLU, Serra GÖRPE	1163
CONSTRUCT CHANGES MADE VISIBL WITH REP GRID PROGRAMME Harun ŞİMŞEK	1164
ICT SUPPORTED ENGLISH SPEAKING CLASSES Harun ŞİMŞEK	1170
DEVELOPING AN INSTRUCTIONAL MATERIAL USING ANIMATIONS: A SAMPLE OF PROTEIN SYNTHESIS Musa DİKMENLİ, Osman ÇARDAK	1171
THE RELATIONSHIP BETWEEN ADOLESCENTS' PROBLEMATIC INTERNET USE AND THEIR HARMONY ERGENLERİN PROBLEMLİ İNTERNET KULLANIMLARI İLE UYUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ Neslihan GÜRCAN, Erdal HAMARTA, Şahin KESİCİ, İsmail ŞAHİN	1172
THE STUDY OF THE ATTITUDES OF THE PRE-SERVICE TEACHERS TOWARDS THE INTERNET THROUGH CERTAIN VARIABLES ÖĞRETMEN ADAYLARININ İNTERNETE YÖNELİK TUTUMLARININ BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ Şemseddin GÜNDÜZ, Melike ÇOKLAR, Ahmet Naci ÇOKLAR	1173
INFLUENCE OF THE COURSE "INSTRUCTIONAL TECHNOLOGIES AND MATERIAL DESIGN" ON THE ATTITUDES OF PRE-SCHOOL TEACHING APPLICANTS ASSOCIATED WITH THE EDUCATIONAL TECHNOLOGIES ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ VE MATERYAL TASARIMI DERSİNİN OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ EĞİTİM TEKNOLOJİLERİNE İLİŞKİN TUTUMLARINA ETKİSİ Sabahattin ÇİFTÇİ, Serdarhan Musa TAŞKAYA, Yahya ÇIKILI	1177
THE EXAMINATION OF PRE-SERVICE MATHEMATICS TEACHERS' PERCEPTIONS ABOUT THE USE OF TECHNOLOGY IN TERMS OF SOME CERTAIN VARIABLES MATEMATİK ÖĞRETMEN ADAYLARININ TEKNOLOJİ KULLANIMLARINA İLİŞKİN ALGILARININ BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ Eyüp YURT, Ahmet ERDOĞAN	1182
WHAT DO FUTURE TEACHERS EXPECT FROM COMPUTER ASSISTED EDUCATION AUTHOR INDEX	1183 1199

MAYA AKADEMİ PUBLISHING

**INTERNATIONAL COMPUTER AND
INSTRUCTIONAL TECHNOLOGIES
SYMPOSIUM PROCEEDINGS**

DESIGNED BY

VEYSEL DEMİRER

SELAHATTİN ALAN

Selçuk University, Ahmet Keleşoğlu Faculty of Education
Department of Computer Education and Instructional Technologies,
Meram, 42099, KONYA

ISBN: 978-605-61434-2-7

COMMITTEES

HONORARY BOARD

Prof. Dr. Süleyman OKUDAN (Rector of Selçuk University)

Prof. Dr. Bahattin ADAM (Rector of Mevlana University)

ADVISORY BOARD

Prof. Dr. Musa GÜRESEL (Dean, Ahmet Keleşoğlu Faculty of Education, Selçuk University)

Prof. Dr. Vehbi ÇELİK (Dean, Faculty of Education, Mevlana University)

Prof. Dr. Ali Murat SÜNBÜL (Chair, Program of Curriculum and Instruction)

Assoc. Prof. Dr. İsmail ŞAHİN (Chair, Department of Comp. Educ. and Inst. Technology)

EDITORIAL BOARD

Prof. Dr. Adnan Bakı (Editor of Turkish Journal of Computer And Mathematics Education)

Prof. Dr. Siman OKLUN (Editor of Journal of Elementary Education Online)

Prof. Dr. Ahmet SABAN

Assoc. Prof. Dr. M. Ergin DENİZ

Assist. Prof. Dr. Hakan UZUN (Editor of Journal of Kırşehir Education Faculty)

Assist. Prof. Dr. Servet DEMİR (Editor of Gaziantep Journal Of Social Science)

Res. Asst. Selahattin ALAN

Res. Asst. Veynel DEMİRER

SCIENTIFIC BOARD

Prof. Dr. Buket AKKOYUNLU (Hacettepe University, Turkey)

Prof. Dr. Yavuz AKPINAR (Boğaziçi University, Turkey)

Prof. Dr. Arif ALTUN (Hacettepe University, Turkey)

Prof. Dr. Petek AŞKAR (Hacettepe University, Turkey)

Prof. Dr. Servet BAYRAM (Marmara University, Turkey)

Prof. Dr. Akif ERGİN (Bakırçay University, Turkey)

Prof. Dr. Mehmet GÜRDÜL (Fırat University, Turkey)

Prof. Dr. Aytekin İŞMAN (Sakarya University, Turkey)

Prof. Dr. David JONASSEN (University of Missouri, USA)

Prof. Dr. Hafize KESER (Ankara University, Turkey)

Prof. Dr. James M. LAFFEY (University of Missouri, USA)

Prof. Dr. Ferhan ODABAŞI (Anadolu University, Turkey)

Prof. Dr. M. Yaşar ÖZDEN (Middle East Technical University, Turkey)

Prof. Dr. Mack C. SHELLEY (Jowa State University, USA)

Prof. Dr. Lynise SCHERUM (George Mason University, USA)

Prof. Dr. Ali ŞİMŞEK (Anadolu University, Turkey)

Prof. Dr. Ann D. THOMPSON (Jowa State University, USA)

Prof. Dr. Brent G. WILSON (University of Colorado, USA)

Prof. Dr. Halil İbrahim YALIN (Gazi University, Turkey)

Prof. Dr. Rauf YILDIZ (Çarukkkale 18 Mart University, Turkey)

Assoc. Prof. Dr. Hsueh-Hua CHUANG (National Sun Yat-sen University, Taiwan)

Assoc. Prof. Dr. M. Murat İNCEOĞLU (Ege University, Turkey)

Assoc. Prof. Dr. İhan VARANK (Abşon Kocatepe University, Turkey)

Assoc. Prof. Dr. İsmail ŞAHİN (Selçuk University, Turkey)

Assoc. Prof. Dr. Oğuz SERİN (International Cyprus University, North Cyprus)

Assoc. Prof. Dr. Salih USUN (Muğla University, Turkey)

Assist. Prof. Dr. Pasha ANTONENKO (Oklahoma State University, USA)

COORDINATORS

Assist. Prof. Dr. Şemseddin GÜNDÜZ

Dr. Ahmet Naci ÇOĞLAR

Dr. Adnan SABAN

ORGANIZING COMMITTEE*

Assoc. Prof. Dr. Şahin KESİCİ
Asstnt. Prof. Dr. Ahmet ERDOĞAN
Asstnt. Prof. Dr. Bulent TARMAN
Asstnt. Prof. Dr. Erzen BOZKURT
Asstnt. Prof. Dr. Hakan AKÇAY
Asstnt. Prof. Dr. Harun ŞİMŞEK
Asstnt. Prof. Dr. Musa DEKİMENLİ
Asstnt. Prof. Dr. Osman ÇARDAK
Asstnt. Prof. Dr. Yasin ASLAN
Dr. Ahmet Oğuz AKTÜRK
Dr. Oktay ASLAN
Dr. S. Ahmet KIRAY
Dr. S. Barbaros YALÇIN
Lect. Abdullah Erdal TÜMER
Lect. Ahmet AYDOĞDU
Lect. Altay Subutay KAYA
Lect. Atilla ÖZDEK
Lect. Halil İbrahim ÖZER
Lect. Hıseyin SERÇE
Lect. Orhan KOKSAL
Lect. Özgül BALCI
Res. Asst. Derya ÇINAR
Res. Asst. Eсад ESGİN
Res. Asst. Eyüp YURT
Res. Asst. Fatih ÖZDİNÇ
Res. Asst. Gökhan ÖZASLAN
Res. Asst. H. İrem ÖZTEKE
Res. Asst. Mehmeti Filizet GELİBOLU
Res. Asst. Murat CAN
Res. Asst. Selahattin ALAN
Res. Asst. Veynel DEMİRER
Grad. Stđ. Fettah EREN
Grad. Stđ. Gökhan BAKIR
Grad. Stđ. Halit ARSLAN
Grad. Stđ. İbrahim TERCAN
Grad. Stđ. İsa KILINÇ
Grad. Stđ. İsmail ÇELİK
Grad. Stđ. Mehmet BEKMEZCİ
Grad. Stđ. Melike İLKHAN
Grad. Stđ. Osman AYDEMİR
Grad. Stđ. Seren SAKARYA
Grad. Stđ. Şensozhan ŞAHİN

*Listed alphabetically by title and name

ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ VE MATERYAL TASARIMI DERSİNİN OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ EĞİTİM TEKNOLOJİLERİNE İLİŞKİN TUTUMLARINA ETKİSİ

INFLUENCE OF THE COURSE “INSTRUCTIONAL TECHNOLOGIES AND MATERIAL DESIGN” ON THE ATTITUDES OF PRE-SCHOOL TEACHING APPLICANTS ASSOCIATED WITH THE EDUCATIONAL TECHNOLOGIES

Dr. Sabahattin ÇİFTÇİ
Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği A.D.
sciftci@selcuk.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Serdarhan Musa TAŞKAYA
Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği A.D.
serdarhan@mersin.edu.tr

Dr. Yahya ÇIKILI
Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Zihin Engelliler Eğitimi A.D.
ycikili@hotmail.com

ÖZET: Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı Dersi 2 uygulama 2 teorik toplam 4 saatlik bir derstir. Bu dersin, öğretmen adaylarının eğitim teknolojilerine ilişkin tutumlarında değişikliğe yol açıp açmadığı, eğitim Teknolojilerine İlişkin Tutum Ölçeği ile ortaya konmaya çalışılmıştır. Ölçeğin Cronbach Alpha güvenilirlik kat sayısı “.86” çıkmıştır. Deneysel türde desenlenen bu araştırma, 2009-2010 öğretim yılı bahar yarıyılında Selçuk Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Çocuk Gelişimi ve Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı 2. sınıfta okuyan 120 öğrenci ile 12 hafta yürütülmüştür. Veriler SPSS paket programı yardımı ile analiz edilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde t testi kullanılmıştır. Araştırmada, Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı Dersi'nin öğrencilerin eğitim teknolojilerine ilişkin tutumlarını olumlu yönde artırdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı Dersi, eğitim teknolojisi, öğretim teknolojisi, tutum, okul öncesi eğitim.

ABSTRACT: The course “Instructional Technologies and Material Design” is a course with totally four hours; two of them on practice, two of them on theory. Whether this course leads to the change on the attitudes of teaching applicants associated with educational technologies is attempted to be brought up via “Attitude Scale on Instructional Technology”. The confidence coefficient of scale, Cronbach Alpha, came up “.86”. This study designed in empirical sort was carried out with 120 students studying in the 2nd grade of main scientific branch “Pediatric Development and Pre-school Education”, Vocational Education Faculty, Selçuk University, for 12 weeks in the spring semester of the educational year 2010. The data were analyzed via SPSS Package Program. t-test was used in solving the data. In the study, it was concluded that the course “Instructional Technologies and Material Design” positively enhanced the attitudes of students on educational technologies.

Keywords: The Course of Instructional Technologies and Material Design, educational technologies, instructional technologies, attitude, pre-school education.

GİRİŞ

Teknolojide yaşanan gelişmelerin etkisi bütün alanlarda olduğu gibi eğitimi de etkilemiştir. Öyle ki eğitimde teknolojiden yararlanma gereği bütün eğitimciler tarafından kabul edilerek eğitim öğretim faaliyetlerinin ayrılmaz bir unsuru haline gelmiştir. Öbür yandan eğitim de teknolojinin gelişmesinde çok önemli rol oynamıştır.

“Teknoloji, belirlenen hedefleri gerçekleştirmede, ihtiyaçları karşılamada ve hayatı kolaylaştırmada ve doğruluğu ispatlanmış bilgileri organize etmede kullanılan pratik uygulamalardır” (İşman, 2008: 3). Teknolojinin eğitimde kullanılması, eğitimin amacını gerçekleştirmede büyük kolaylık sağlamıştır. Teknolojinin özel ve planlı olarak eğitimde kullanılması eğitim teknolojisi kavramını oluşturmuştur. Eğitim teknolojisi kavramının çeşitli tanımları yapılmıştır.

Eğitim teknolojisi, Alkan (1984: 17) tarafından Öyle tanımlanmıŐtır: Eğitim teknolojisi genelde eğitime, Őzelde Őđrenme durumuna egemen olabilmek için ilgili bilgi ve becerilerin iŐe koŐulmasıyla Őđrenme ya da eğitim sũrelerinin iŐlevsel olarak yapıŐallaŐtırılmasıdır. BaŐka bir deyiŐle, Őđrenme-Őđretme sũrelerinin tasarlanması, uygulanması, değerlendirilmesi ve geliştirilmesi iŐidir.

Őđretmenin temel olarak dŔrt gŔrevi vardır: Őđretme, idare ve yŔnetim, meslek/konu alanı uzmanlığı ve Őđrenci danıŐmanlıđı. Őđretme gŔrevi açısından Őđretmen, Őđrencilerin Őđrenmelerini kolaylaŐtıracak Őđretim etkinliklerini planlar, uygular ve değerlendirir (Yalın, 2008). Őđretmenlerin en uygun Őđrenme ortamını yaratması için ise eğitim teknolojilerinden etkin bir biçimde yararlanması gerekir.

Sınıfta Őđrenme ortamının dũzenlenmesinden sorumlu olan Őđretmenlerin eğitim teknolojilerini kullanmaya ilişkin olumlu tutum sahibi olmaları, eğitimin niteliğini olumlu yŔnde etkileyecektir. Bilindiği gibi tutumların deđerŐtirilmesi çeşitli Őekillerde mũmkũn olabilmektedir. Bu durum gŔz Őnũne alınarak Őđretmenlerin ve Őđretmen adaylarının eğitim teknolojilerine ilişkin tutumları incelenmeli ve olumsuz tutum sahibi olanlar için çeşitli Őnlemler alınmalıdır.

Bu nedenle, aday Őđretmenlere Őđretim teknolojileri kullanarak Őđretim materyalleri geliştirme ve var olan Őđretim materyallerini değerlendirme becerilerinin kazandırılması gerekir (Gũndũz ve Odabaşı, 2004: 45). Bugũn artık aday Őđretmenlerin hem teknolojiyi çok iyi derecede kullanma becerileri sergileyebilmeleri hem de bu teknolojileri Őđretme-Őđrenme sũrelerinde optimum verimlilik dũzeyinde kullanabilmeleri gereklidir. Őđretmen adaylarının teknolojinin sunduğu olanaklardan daha etkin ve verimli bir seklide yararlanmasında teknolojiye yŔnelik bakıŐ açıları oldukça Őnemlidir (elik ve Kahyaoğlu, 2007: 573).

Őđretmen yetiŐtirmede Őđretim teknolojilerine ilişkin bũtũn eğitim derslerinde vurgu yapılmasının yanı sıra tamamen bu konuya ilişkin olarak dũzenlenen Őđretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı adında bir ders vardır. Lisans derlerinde 2 teorik, 2 uygulama toplam 4 saat olarak belirlenmiŐ olan Őđretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı Ders'inin YŔK tarafından hazırlanan içeriği Őoyledir: "Őđretim Teknolojisi ile ilgili kavramlar, çeşitli Őđretim teknolojilerinin Özellikleri, Őđretim teknolojilerinin Őđretim sũrecindeki yeri ve kullanımı, okulun ya da sınıfın teknoloji ihtiyaçlarının belirlenmesi, uygun teknoloji planlamasının yapılması ve yũrũtũlmesi, Őđretim teknolojileri yoluyla iki ve ũ boyutlu materyaller geliştirilmesi Őđretim gereçlerinin geliştirilmesi (alıŐma yaprakları, etkinlik tasarlama, tepegŔz saydamları, slâytlar, gŔrsel medya (VCD, DVD) gereçleri, bilgisayar temelli gereçler), eğitim yazılımlarının incelenmesi, çeşitli nitelikteki Őđretim gereçlerinin değerlendirilmesi, İnternet ve uzaktan eğitim, gŔrsel tasarım ilkeleri, Őđretim materyallerinin etkinlik durumuna ilişkin araŐtırmalar, Tũrkiye'de ve dũnyada Őđretim teknolojilerinin kullanım durumu".

"ŐTMG dersinde Őđretmen adaylarına kazandırılan biliŐsel, duyuşsal ve deviniŐsel niteliklerin Őđretmen adaylarının mesleki yaŐantılarında teknolojiyi Őđretimle bũtũnleŐtirmelerinde bũyũk hizmetler edeceği beklenmektedir. Bu ise eğitim sistemimizin daha etkili ve verimli iŐlemesine yardımcı olacak ve nitelikli bireyler yetiŐmesine katkıda bulunacaktır" (Gũndũz ve Odabaşı, 2004: 45). Bũtũn Őđretmenlerin sahip olması gereken eğitim teknolojilerine ilişkin bilgi, yeterlik ve olumlu tutum, okul Öncesi eğitimde gŔrev yapacak Őđretmenlerden de beklenmektedir.

Okul Öncesi dŔnem, çocukların geliŐimlerini bũtũn yŔnden etkileyen ve aile ve eğitimcilerce dikkat edilmesi gerek bir dŔnemdir. Bu dŔnemin çocukların dil, bedensel, sosyal, zihinsel ve duygusal geliŐimleri ũzerinde Önemli etkileri gŔrũlmektedir (MEB, 1993; Őztũrk, 2005). 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda okul Öncesi eğitim amaçları Őoyle belirtilmiŐtir (Resmî Gazete, 1973):

1. Çocukların beden, zihin ve duyu geliŐmesini ve iyi alıŐkanlıklar kazanmasını sağlamak;
2. Onları ilkŔđretime hazırlamak;
3. Őartları elveriŐsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetiŐme ortamı yaratmak;
4. Çocukların Tũrkeyi doğru ve gũzel konuŐmalarını sağlamak.

Okul Öncesi eğitimi, 0-72 aylık çocukların geliŐim dũzeyleri ve bireysel farklılıkları gŔz Őnũne alınarak dũzenlenen ve zengin uyarıcılarla desteklenen bir çevrede onları zihinsel, bedensel, duygusal ve sosyal yŔnden geliŐtirecek ve ilkŔđretime hazırlayacaktır.

Őđrenme Őđretme ortamı okul Öncesi dŔnemde olan ocuk grubunun yaŐ itibariyle henũz iŐlem Öncesi dŔnemde olduğu gŔz Őnũnde bulundurularak dũzenlenmelidir. Bunun için ise Őđretim teknolojilerini iyi bilen ve

kullanmaya istekli olan öğretmenler ancak başarıyı sağlayabilir. Bu nedenle öğretmenlerin hizmet öncesi eğitimlerinde buna yönelik ders almaları ve tutumlarının olumlu olmasına yönelik çalışmalar yapılmalıdır.

Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı Dersi: “Öğretmen adaylarına öğretmenlik mesleğini icra ederken öğrenme-öğretme süreçlerinde, bilisel, fiziksel ve duyuşsal tutum ve davranışları öğretim teknolojilerinden ve materyallerden yararlanarak kazandırmayı hedeflemektedir” (Karataş ve Yapıcı, 2006: 313).

AMAÇ

“Öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik olumlu ya da olumsuz tutumlarının belirlenmesi ve olumsuz tutumlara yönelik gerekli önlemlerin alınması, bilgisayar ve ilgili teknolojilerin eğitimde etkili bir şekilde yerini almasına ve daha akılcı bir biçimde planlanıp uygulanmasına olanak sağlayacaktır” (Çelik ve Kahyaoğlu, 2007: 581).

Bu araştırmada Okul Öncesi Öğretmenliği alanında görev yapacak öğretmen adaylarının öğrenme öğretme süreç ve becerilerini kazandığı, bunun yanı sıra özellikle ders araç gereçlerini yakından tanıdığı ve ortaya bir ürün koyduğu Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı Dersi'nin öğrencilerin eğitim teknolojilerine ilişkin tutumlarında anlamlı bir değişikliğe yol açıp açmadığının ortaya konulması amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Bu araştırmada Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı Dersi'nin okul öncesi öğretmen adaylarının eğitim teknolojilerine ilişkin tutumlarına etkisi incelenmiştir. Araştırmada deneysel yöntem kullanılmıştır. Bu yöntemin “ön test – son test tek gruplu deseni” araştırmanın modelini oluşturmaktadır. Karasar'a (2002) göre tek gruplu ön test – son test modelinde, bir gruba bağımsız değişken uygulanır ve uygulama öncesi ve sonrası ölçme yapılır. Modelde grubun ölçme aracından aldıkları ön test puanlarının aritmetik ortalamaları, son test puanlarının aritmetik ortalamalarından anlamlı bir şekilde farklılık göstermesi durumunda, uygulamanın etkili olduğu kabul edilmektedir

Araştırma, 2009-2010 öğretim yılı bahar yarıyılında Selçuk Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı' 2. sınıfında okuyan ve aynı öğretim elemanı tarafından Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı Dersi verilen 120 öğrenci ile yürütülmüştür.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırma 12 hafta sürmüştür. 12 hafta boyunca öğrencilere dersin içeriğiyle ilgili her hafta 4 ders saati olarak teorik bilgiler verilmiş, ardından öğretim teknolojileri yoluyla iki ve üç boyutlu materyaller ile çeşitli öğretim gereçlerinin geliştirilmesi (Power Point ve Movie Maker programları ile slâytlar hazırlama çeşitli etkinliklerle ilgili CD'lerin hazırlanması vb.) çalışmaları yapılmıştır.

Bu araştırmada eğitim teknolojilerine ilişkin öğretmenlerin tutumlarını ölçmek için Pala (2006) tarafından geliştirilmiş 43 maddeden oluşan Eğitim teknolojisi kapsamına giren hedefler, araç-gereç kullanımı, öğretim yöntemleri, ölçme ve değerlendirme konularını içeren 5'li Likert tipi bir ölçek kullanılmıştır. Bu ölçekte “Tamamen Katılıyorum”, “Katılıyorum”, “Kararsızım”, “Katılmıyorum” ve “Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde 5 cevap seçeneği yer almıştır. Bu seçenekler, 1 ile 5 arasında değer taşımaktadır. Olumlu bir tutum cümlesi için yapılan puanlama 5-1 arasında sıralanmaktadır. Olumsuz bir tutum cümlesi için ise puanlar, ters kodlanmış olup, 1-5 arasında sıralanmaktadır. Ölçeğin güvenilirliği Pala (2006) tarafından “.92” bulunmuştur. Ölçek okul öncesi öğretmen adaylarına uygulandığı için ölçeğin doğrudan öğretmenlere yönelik iki maddesi çıkarılmış yapılan güvenilirlik katsayısı (Cronbach Alpha) ise “.86” hesaplanmıştır. Bu katsayı tutum ölçeğinin güvenilir olduğunu göstermekte ve ölçeğin uygulanması için yeterli olarak kabul edilmektedir.

Ölçek Selçuk Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi, Çocuk Gelişimi ve Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı 2. sınıfında okuyan ve Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı Dersine katılan 120 öğrenciye, dönem başında ön test olarak uygulanmış. Ölçek 12 hafta sonra aynı grup öğrencilere son test olarak tekrar uygulanmıştır. Uygulamalar sırasında ön test ya da son testlere katılmayan öğrencilerin ölçekleri analize dahil edilmemiştir. Verilerin istatistiksel analizleri SPSS paket programı ile yapılmıştır. Ön test ve son test arasındaki farkın anlamlı olup olmadığını bulmak için t-Testi yapılmıştır.

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, araştırma sonuçlarına ilişkin elde edilen bulgular tablo 1’ de sunulmuş ve değerlendirilmiştir.

Tablo 1: Deneysel Grubu Ön test-Son test Tutum Puanlarının T-Testi Sonuçları

	n	$\bar{X}$	S	t	p
Ön test	120	147,85	19,19		
Son test	120	164,80	17,33	7,792	0.000

Tablo I incelendiğinde okul öncesi öğretmen adaylarının eğitim teknolojilerine yönelik tutum ölçeği ortalama ön test puanları “ $\bar{X}=147.85$ ” iken 12 haftalık uygulama sonunda bu puan “ $\bar{X}=164.80$ ” olmuştur. Puan ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olup olmadığı t testi ile kontrol edilmiştir. Son testler karşılaştırılarak elde edilen “7,792” t değeri “,05” düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Farkın son test lehine olduğu görülmüştür. Bu sonuca bakarak okul öncesi öğretmen adaylarının 2. sınıfta aldığı Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı Dersi’nin öğrencilerin eğitim teknolojilerine ilişkin tutumlarının olumlu yönde artmasında etkili olduğu söylenebilir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

“Teknolojiyi ortaya çıkaran, geliştiren ve kullanan insandır. İnsan teknoloji kullanmadıkça donanım ve kuramsal boyutlarda yeni gelişmeler meydana gelmez” (İşman, 2008: 3). Bu nedenle insanların teknolojiye ve onu kullanmaya ilişkin olumlu tutum içinde olmaları gerekmektedir.

Öğretmen adaylarına meslek hayatlarında eğitim teknolojilerini kullanmaya ilişkin gerekli bilgi ve uygulamalar lisans eğitimleri sırasında birçok derste verilmekle birlikte bu konuya ilişkin eğitim yoğun olarak Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı Dersi’nde verilmektedir. Bu derste öğretmen adaylarının eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarının olumlu yönde olması için de çeşitli çalışmalar yapılmalıdır.

“Günümüzde öğretmenlerden hem teknolojiyi kullanma becerileri göstermeleri hem de çağdaş eğitimin gereksinimi olan teknolojiyi, öğrenme ortamları ile bütünleştirebilmeleri beklenmektedir. Türkiye’de Eğitim Fakültelerinde “Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme” dersi ile, öğretmen adaylarının teknolojiyi dersleri ile bütünleştirmesine yardımcı olunmak hedeflenmektedir” (Gündüz ve Odabaşı, 2004: 47).

“Bu ders sayesinde, öğretmen adayları, öğrenci için öğrenmeyi daha zevkli hale getirmeyi, soyut kaldığı için öğrenilmesi güçleşen noktaları, yaparak yaşayarak öğrenmenin zevkini materyallerden yararlanarak anlaşılır hale getirmenin mümkün olduğunu öğrenebilmektedir” (Karataş ve Yapıcı, 2006: 313-314). Ancak, (Gündüz ve Odabaşı’na (2004: 47) göre: “Aday öğretmenlerin eğitiminde genelde öğretim teknolojilerinin özellikleri, öğretim sürecindeki yeri ve önemi gibi teorik bilgiler öğretilmekte fakat bunların kullanımı öğretilmemektedir. Dersin hedefleri arasında yer alan öğretim teknolojilerinin kullanımının öğretilmesi, belki de teknolojik yetersizlikler ve nitelikli öğretim elemanı eksikliği gibi çeşitli nedenlerden dolayı öğretmen adaylarına kazandırılmasında sorunlar yaşandığı gözükmektedir”. Çoklar ve Bağcı (2009) tarafından eğitim teknolojilerine ilişkin metaforlar incelenmiş ve farklılıklar tespit edilmiştir. Araştırmacılar bu durumu öğretmen adaylarının yaşadıkları eğitim deneyimlerinin farklılığından kaynaklandığı şeklinde değerlendirmişlerdir”.

Bu çalışmada da öğretim teknolojilerinin ve ders materyallerinin tanıtıldığı ve bunlara yönelik uygulamaların yapıldığı Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme dersinin Çocuk Gelişimi ve Okul Öncesi Öğretmenliği anabilim dalı öğrencilerinin öğretim teknolojilerine ilişkin tutumlarını nasıl etkilediği araştırılmıştır. Araştırmada bu ders sonunda okul öncesi öğretmen adaylarının eğitim teknolojilerine ilişkin tutumlarında anlamlı bir değişim olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Güven (2006) tarafından yapılan çalışmada da Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı Dersi’nin almanın sınıf öğretmeni adaylarının duyuşsal alanla ilgili çoğu yeterliği kazandırdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı Dersi, öğretmenlerin hizmet öncesi eğitiminde önemli bir yeri vardır. Bu dersin toplam dört saat olarak lisans programlarında yer alması YÖK’ün de konuya önem verdiğinin göstergesi olarak değerlendirilebilir. Dersin 2 saat uygulama 2 saat teorik olarak yapılması dersin işlenmesinde öğrenci ve öğretim elemanları açısından büyük verim doğuracaktır. Ancak derslerin bazı üniversitelerde, haftalık ders programlarında çeşitli nedenlerden dolayı üst üste 4 saat olarak yer aldığı görülmektedir. Bu durum göz önüne alınarak ders saatlerini ikiye bölerek farklı günlere koyulması daha yararlı olabilir.

Ders içeriklerinde ise özellikle klasik öğretim araç gereçlerinin yerine gelişmiş ders araç gereçlerinin özellikle de bilgisayar teknolojisinin kullanılmasına daha çok yer verilmelidir. Uygulamalarının daha rahat ve verimli

yapılabilmesi için Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı Dersi için fakültelerde ayrı bir derslik oluşturulmalıdır. Çünkü bu ders özellikle gelişmiş teknoloji gerektiren aletlerin tanıtımının yapıldığı bir derstir. Bu derste öğretmen adayları öğretim araç gereçlerini kullanmayı da öğrenmeleri gerekmektedir. Bu nedenle bu derse özel dersliklerin olması da ders araç gereçlerinin korunması ve kullanılması açısından hem öğrenci hem öğretimde elemanına kolaylık sağlayacaktır. Ayrıca derslerde kuramsal ve pratik bilgilerin yanı sıra eğitim teknolojilerine ilişkin olumlu tutum geliştirilmesine yönelik çalışmaların da yararı büyük olacaktır.

KAYNAKLAR

- Alkan, C. (1984). *Eğitim teknolojisi*. Ankara: Yargıçoğlu Matbaası.
- Çelik, H. C. ve Kahyaoğlu, M. (2007). İlköğretim öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik tutumlarının kümeleme analizi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*. 5(4), 571-586.
- Çoklar, A. N. ve Bağcı, H. (2009). Öğretmen adaylarının eğitim teknolojileri kavramına yönelik geliştirmiş olduğu kavramlar. *Journal of Qafqaz Universty*, (28), 182-194.
- Gündüz, Ş. ve Odabaşı, F. (2004). Bilgi çağında öğretmen adaylarının eğitiminde öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme dersinin önemi. *The Turkish Online Journal of Educational Technology-TOJET*. 1(3), 43-48.
- Güven, S. (2006). Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme dersinin kazandırdığı yeterlikler yönünden değerlendirilmesi (İnönü üniversitesi eğitim fakültesi örneği). *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*. 4(2), 165-179.
- İşman, A. (2008). *Öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı*. (3. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Karataş, S. ve Yapıcı, M. (2006). Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme dersinin işlenişi ve uygulama örnekleri. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 8(2), 311-325.
- MEB. (1993). "Okul öncesi eğitimi". 14. *Milli Eğitim Şurası Komisyon Raporu*. Ankara: MEB Yayını.
- Öztürk, A. (2005). *Okul öncesi eğitim kurumlarında ana dili etkinlikleri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Pala, A. (2006). İlköğretim birinci kademe öğretmenlerinin eğitim teknolojilerine yönelik tutumları. *Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (16), 177-188.
- Resmi Gazete. (1973). *Millî eğitim temel kanunu*. Tarihi: 24.6.1973. Sayı: 1739
- Yalın, H. İ. (2008). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*. (20. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Nilüfer PEMBEÇİOĞLU	1162, 1163,1183
Nilüfer YURTAY	1138, 1142
Novruz ALLAHVERDİ	679
Nuh YAVUZALP	535
Nur KURTULUŞ	64
Nuran TUNCER	1162,1183
Nuray GEDİK	607
Nuray Temur GEDİK	1161
Nurdan KARAKAVAK	1005
Nurhan ATALAY	142, 482, 484
Nurhan ÜNÜSAN	84
Nuri KARA	594
Oğuz ÇETİN	322
Oğuz SERİN	952
Oğuzhan KIRÇALI	495
Okan DURUSOY	925
Okan ORAL	962
Oktay ASLAN	133, 1077
Onur BİRİNCİ	148
Onur ER	63, 64
Onur KÖKSAL	129, 913
Orhan ERDEN	465, 470
Osman ÇARDAK	1171
Osman DÜLGER	447
Ömer BEYHAN	1146
Ömer UYSAL	1045
Özden ŞAHİN İZMİRLİ	504
Özge KELLEÇİ	653, 654
Özge MISIRLI	482, 484
Özgen KORKMAZ	696, 702, 707, 1030
Özlem A. BAĞCI	14
Özlem KARABAŞ	989
R. Günseli GİRGIN	802
Ramadan EYYAM	437, 500
Ramazan TANANŞ	1008
Ramazan UYAR	962
Rebecca A. CALLAWAY	269

Sacide Güzin MAZMAN	757
Sait COŞANER	360
Salih BİRİŞÇİ	221, 226
Samet OKUMUŞ	811
Sami ŞAHİN	904, 909
Seçil SOM	484
Seçkin TUNÇ	702
Sedat AKBAL	757
Sedat ATMACA	601
Sehnaz BALTACI GOKTALAY	1057
Selahatdin AY	168
Selahattin ALAN	90
Selçuk KARAMAN	619, 721
Selim GÜNÜÇ	482, 484
Semirai ÖNCÜ	820, 825, 1061
Serdarhan Musa TAŞKAYA	1177
Seridi HAMİD	875, 880
Serkan CESUR	64
Serkan DÜZGÜN	457
Serkan İZMİRLİ	483
Serkan MUTLUOĞLU	767
Serkan PERKMEN	868, 871
Serra GÖRPE	1163
Sertel ALTUN	113
Servet BAYRAM	42, 193, 198
Servet DEMİR	376, 382
Sevda KÜÇÜK	721
Sevgi TÜRKOĞLU	983
Sibel CENGİZHAN	291
Simgе YILMAZ	1160
Sinan KAYA	452, 639
Soner YILDIRIM	1109
Songül ATEŞ	63
Stavroula Andreou VALIANDES	1066
Süha YILMAZ	845, 850
Süleyman ÇAKICI	601
Süleyman Sadi SEFEROĞLU	52, 163, 726
Sümeyye YÜZERLER	432